

rămas ataşați de episcopul Romei, știind bine că doar în acest fel Biserica lui Cristos își păstrează unitatea pentru care El s-a rugat Tatălui la *Ultima Cină*.

Dar, lecturile biblice ale acestei sărbători nu se concentrează doar asupra acestui aspect al unității. Ele ne invită să contemplăm realitatea, frumusețea și funcționalitatea Bisericii în descrierile făcute de autorii biblici. Astfel, în viziunea profetului Ezechiel din prima lectură viitorul Templu de la Ierusalim este prezentat ca o sursă a vieții, întrucât apa care izvorăște din El transformă pustiul în oază roditoare și Marea Moartă în heșteu plin de pește. În fragmentul evanghelic ce relatează curățirea Templului din Ierusalim de negustorii care au profanat Locul prevestit de către Ezechiel, Isus se prezintă pe sine ca fiind acel Templu, pe care nimeni nu-l va putea distruge și din care izvorăște apa dătătoare de viață veșnică. Această „apă” a izvorât cu adevărat din coasta străpunsă a lui Isus și ne oferă tuturor „viața” prin sacramentele Bisericii. Or, în lectura a doua, Sfântul Paul descrie întemeierea comunității creștine în termenii construcției unui Templu: *voi sunteți templul construit de Dumnezeu... eu am pus temelii, alții continuă construcția... Nimănui nu-i este îngăduit să pună altă temelie... Voi, sunteți templul lui Dumnezeu, iar Duhul lui Dumnezeu locuiește în voi... Templul lui Dumnezeu este sfânt iar acest templu sunteți voi.*

Celebrând, așadar, această sărbătoare suntem chemați să conștientizăm identitatea noastră și să ne reînnoim atașamentul față de cel pe care Domnul Isus l-a stabilit conducătorul Bisericii sale.

Pr. dr. Tarciziu ȘERBAN

Calendarul săptămânii

- 09 D + Sfințirea Bazilicii din Lateran;**
10 L Ss. Leon cel Mare, Pp. înv. **;
Oreste, m.
11 M Ss. Martin din Tours, ep.**;
Marina, fc.m.; Fer. Alice, fc.m.
12 M Ss. Iosafat, ep. m.**; Cristian, m.
13 J Sf. Augustina (Livia), clg.
14 V Ss. Ștefan-Teodor, ep.m.;
Serapion, clg.m.
15 S Ss. Albert cel Mare, ep. înv. *;
Leopold al III-lea
16 D + Duminica a 32-a de peste an;
Ss. Margareta a Scoției, regină;
Gertruda, fc.

Gândul săptămânii

Viața e frumoasă prin ceea ce este, mai frumoasă încă prin ceea ce ascunde și mult mai frumoasă încă prin ceea ce dobândește.

Fer. Vladimir Ghika

Sfântul săptămânii

Sf. Martin din Tours, episcop (315-397)

Născut în Panonia (azi Ungaria) din părinți păgâni, a primit învățatură creștină dar nu a fost botezat. Urmând cariera tatălui, intră în cavaleria imperială și prestează serviciu în Galia, unde are loc episodul cunoscut în care Martin își taie în două cu sabia mantaua și-i dă jumătate unui sărman. După ce a primit botezul și a renunțat la armată, ajunge preot; în 361 fondează o comunitate ascetică, iar în 371 este consacrat episcop de Tours. A murit în 397, devenind curând cel mai cunoscut și venerat sfânt din Europa.

Solemnitatea de duminică, 9 noiembrie – SFINȚIRE BAZILICII DIN LATERAN – care în acest an înlocuiește duminica, ar putea să ne surprindă. Ce legătură avem noi, creștinii din anul 2014, cu sfințirea unei biserici acum 1.700 de ani (circa), care se află la Roma? De ce este importantă această sărbătoare?

Să vedem mai întâi contextul istoric în care își are începuturile această bazilică. Precum știți, în primele trei secole creștinismul era considerat o religie ilegală, ca urmare era persecut. Este atestat de istorie că Imperiul Roman a dezlănțuit 10 mari persecuții împotriva creștinilor, în care au fost martirizați mii de creștini. În tot acest timp, creștinii erau nevoiți să se ascundă. Nu aveau biserici și nici alte locuri publice pentru a celebra Jertfa Sfintei Liturghii. Se întâlneau în secret, în casele lor sau în cimitire (catacombe). În anul 313, împăratul Constantin cel Mare a dat libertate de cult creștinismului. Odată ce creștinii au putut să se adune fără opreliști pentru celebrări, era necesar ca ei să-și construiască biserici. După acest moment istoric are loc faptul care explică Solemnitatea (sărbătoare de cel mai înalt grad liturgic) de astăzi. Există la Roma un palat care odinioară aparținuse nobilei familii Laterani, iar acum era folosit de împăratul Constantin și de mama sa, Elena. Împăratul a dat creștinilor o aripă a aceluia palat; mai exact, i-a donat-o Papei Melchiade (311-314). Acolo a celebrat și locuit Papa Melchiade, apoi toți papii după el, până în anul 1871, când Papa Pius IX, în timpul revoluției italiene, a fost nevoit să se retragă pe colina Vaticanului (unde se află Bazilica Sfântul Petru).

Bazilica din Lateran, restaurată de mai multe ori în decursul secolelor, rămâne și azi biserică oficială a papei, catedrala lui, în calitate de episcop al Romei. Cei mai mulți papi au fost încoronați în această biserică, acolo se celebrează ceremoniile din Joia Sfântă. Acolo s-au ținut cinci concilii ecumenice. E numită „Bazilica Sfântului Ioan din Lateran” în cinstea Sfântului Ioan Botezătorul și a familiei Laterani care a donat pământul pe care s-a construit bazilica. Bazilica are înscrise pe ușile sale aceste cuvinte: *omnium ecclesiarum Urbis et Orbis mater et caput* – mama și capul tuturor bisericilor din orașul Roma și din lumea întreagă. Termenul bazilică provine, din punct de vedere etimologic, din substantivul grecesc *basileus* (împărat, rege); avea, la origini, sensul de „casă a împăratului”. Inițial casa a împăratului lumesc (sau loc de judecată/decizii publice) bazilica a devenit Casă a regelui cerului și a pământului, Domnul Nostru Isus Cristos.

Pr. Ieronim Iacob

Foaia duminicală este un instrument liturgic pus la dispoziție de *Actualitatea Creștină*, revista Arhiecezei Romano-Catolice de București / www.actualitatea-crestina.ro

SFINȚIREA BAZILICII DIN LATERAN

LECTURA I

De sub pragul templului curgea o apă spre răsărit

Citire din cartea profetului Ezechiel

47,1-2.8-9.12

În zilele acelea, în timpul unei viziuni, trimisul Domnului m-a făcut să mă întorc la intrarea templului și, iată, o apă ieșea de sub pragul casei, dinspre răsărit, pentru că fața templului era spre răsărit. Apa cobora de sub partea dreaptă a templului, dinspre sud de altar. M-a făcut să ies pe drumul porții de nord și m-a făcut să înconjur pe drumul de dinafară, lângă poarta de dinafară, care dădea spre răsărit. Și, iată, apa curgea din partea dreaptă!

Și mi-a zis: „Apele acestea care ies spre regiunea din răsărit coboară în Arabah și ajung în mare. Ieșite spre mare, vindecă apele. Orice ființă care mișună, toate cele la care ajung apele râurilor vor trăi: vor fi foarte mulți pești, căci au ajuns acolo apele acestea și au vindecat: toate la care va ajunge râul vor trăi. Lângă râu, pe malurile lui, de o parte și de alta, vor crește tot felul de pomi pentru hrană. Frunza lor nu se va veșteji și rodul lor nu se va termina; vor da rod în fiecare lună, pentru că apele lui ies din sanctuar: rodul lui va fi pentru hrană și frunzele lui, pentru vindecare”.

Cuvântul Domnului

PSALMUL RESPONSORIAL

Ps 45(46),2-3.5-6.8-9 (R.: 5)

R.: Un râu înveselește cetatea lui Dumnezeu

Dumnezeu este pentru noi loc de refugiu și putere,

ajutor ușor de găsit în timp de strâmtorare. De aceea, nu ne temem, chiar dacă s-ar zgudui pământul și ar cădea munții în mijlocul mării. **R.**

Un râu cu brațele sale înveselește cetatea lui Dumnezeu, locuința sfântă a Celui Preaînalt. Dumnezeu este în mijlocul ei: ea nu se clatină; Dumnezeu îi vine în ajutor dis-de-dimineată. **R.**

Domnul Sabaot este cu noi, Dumnezeul lui Iacob este refugiu pentru noi. Veniți și vedeți lucrările minunate ale Domnului, faptele uimitoare pe care le-a făcut pe pământ **R.**

LECTURA II-A

Voi sunteți zidirea lui Dumnezeu

Citire din Scrisoarea întâi a Sfântului Apostol Paul către Corinteni 3,9c-11.16-17

Fraților, voi sunteți zidirea lui Dumnezeu. După harul lui Dumnezeu care mi-a fost dat, ca un arhitect înțelept, eu am pus temelie, iar un altul construiește deasupra; dar fiecare să aibă grijă cum construiește! Căci nimeni nu poate să pună o altă temelie în afară de cea existentă, care este Isus Cristos. Nu știți că voi sunteți templul lui Dumnezeu și că Duhul lui Dumnezeu locuiește în voi? Dacă cineva distruge templul lui Dumnezeu, și Dumnezeu îl va distruge pe el. Căci templul lui Dumnezeu, care sunteți voi, este sfânt.

Cuvântul Domnului

ACLAMAȚIE LA EVANGHELIE

2Cr 7,16

(Aleluia) „Am ales și am consacrat locul acesta”, spune Domnul, „pentru ca să fie numele meu în el pentru totdeauna”. (Aleluia)

EVANGHELIA

El vorbea despre templul trupului său

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos după Sfântul Ioan 2,13-22

Paștele iudeilor era aproape, iar Isus a urcat la Ierusalim. Și a găsit în templu vânzătorii de boi, de oi și de porumbei și pe schimbătorii de bani șezând acolo. Făcând un bici din funii, i-a alungat pe toți din templu, la fel ca și oile și boii; a împrăștiat monedele schimbătorilor de bani și a răsturnat mesele, iar celor care vindeau porumbei le-a zis: „Luați acestea de aici! Nu faceți casa Tatălui meu casă de negustorie!” Discipolii lui și-au adus aminte că fusese scris: „Zelul pentru casa ta mă mistuie”. Așadar, l-au întrebat iudeii și i-au zis: „Ce semn ne arăți că ai dreptul să faci acestea?”

Isus le-a răspuns: „Dărâmați acest templu și în trei zile îl voi ridica!” Așadar, i-au zis iudeii: „Acest templu a fost construit în patruzeci și șase de ani și tu în trei zile îl vei ridica?” Însă el vorbea despre templul trupului său. Deci, când a înviat din morți, discipolii lui și-au amintit că a spus aceasta și au crezut în Scriptură și în cuvântul pe care îl spusese Isus.

Cuvântul Domnului

Bazilica din Lateran, a cărei sfințire o comemorăm în ziua de 9 noiembrie, are o semnificație aparte. Această bazilică, dedicată, mai întâi, Preasfântului Mântuitor și, mai apoi, Sfinților Ioan Botezătorul și Ioan Evanghelistul, este catedrala episcopului Romei și totodată, potrivit inscripției de pe frontispiciul ei, Mama și Capul tuturor Bisericilor din Cetatea [Romei] și din lume. Cu alte cuvinte, această primă biserică, construită din porunca împăratului Constantin și consacrată în anul 324 de către Papa Silvestru I, a devenit, imediat după Edictul din Milano (313), bazilica de referință atât pentru comunitățile creștine din Roma cât și pentru cele din lumea întreagă. Această funcție de referință se datorează faptului că episcopului Romei, ca urmaș al Sfântului Petru, îi este recunoscută funcția primatului papal atât de Bisericile Apusului cât și de cele ale Răsăritului. Prin urmare, a celebra acel moment în care creștinătatea a dobândit un loc simbolic și universal de referință, are menirea de a conștientiza faptul că unitatea Bisericii întemeiate de Isus Cristos se realizează în jurul urmașului Sfântului Petru căruia Mântuitorul i-a spus: Tu ești Petru și pe această piatră voi zidi Biserica mea... Ție îți voi da cheile împărăției cerurilor... E drept că această întâietate, recunoscută de către urmașii apostolilor (episcopii din lumea întreagă) secole de-a rândul, a fost, ulterior, contestată pentru a motiva rupturile dureroase din Biserică. Cu toate acestea cei mai mulți creștini, în ciuda vicisitudinilor istoriei, au

